

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Švenčiant Jungtinių Valstybių nepriklausomybės šventę—liepos 4 ir 5 dienas—dėl įvairių nelaimių žuvo keli šimtai žmonių.

Liepos 1-ąją Italijos diktatoriaus Mussolinio organas "Il Popolo D'Italia" parašė, kad Italija savo savanorių iš Ispanijos neištrauksianti.

Prieše to, laikraštis griežtai apkaltino Prancūziją ir Angliją už lauzymą Europos nesikišimo (non-intervention) sutarties.

Manoma, kad straipsnį parašė pats Mussolini. Jame dar sakoma, kad nuo 1936 metų vidurio iš visų Europos dalių per Prancūziją įvažiuo Ispanijon 50,000 svetimšalių savanorių kariauti lojalistų (raudonųjų) šone.

Toks italų vyriausybės organo balsas parodo, kad Ispanijon ir toliau grumsis svetimšalių jėgos.

Birželio mėnesį Lietuvoj būta didelių ugnies, audrų ir vandens nelaimių, kurios pridarė gyventojams daug nuostolių. Ypatingai dažni gaisrai miesteliuose, kaimuose ir miškuose, kilantys dėl žinomų ir nežinomų priežasčių, didina gyventojų ir vyriausybės susirūpinimą.

Kun. dr. V. Bartuška, buvęs Mt. Carmel, Pa., lietuvių parapijos klebonas, įžymus tautos veikėjas, išleido knygą pavadinatą "Lietuvos nepriklausomybės kryžiaus kelias. Kritiškas 1914-1919 m. įvykių ir asmenų įvertinimas." Toje 826 puslapių knygoje apibudinama ir Amerikos lietuvių ir jų veikėjų darbuotė Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės gerovei.

Liepos 1-ąją Nacionalė Apsaugos Taryba paskelbė, kad 1936 metais Jungtinėse Amerikos Valstybėse dėl įvairių nelaimingų atsitikimų žuvo 111,000 žmonių, arba 10,000 daugiau, kaip 1935 m. 1936 metais sužeistų buvo 10,730,000, iš kurių 400,000 paliko nepagydomais ligoniniais (invalidais).

Daugiausia žuvo dėl įvairių naminių nelaimių (dažniausia dėl neatsargumo), būtent, 38,500 asmenys; automobilių nelaimėse — 37,800; užsienių nelaimėse — 18,000 (1935—16,500; viesoje nelaimėse — 20,000 (1935 m.—18,000)). Tarybos išskaičiavimu, nukentėjusių ligoninės ir medicinos išlaidos siekė \$400,000,000; pašalpos, pomirtinės ir kitokios išlaidos bendrai siekė \$3,700,000,000.

Birželio 28—29 dienomis Nashua, N. H., šv. Kazimiero parapijoj įvykęs Lietuvių Darbininkų seimas prasidėjo iškilmingomis mišiomis. Seimo posėdžiai vyko parapijos svetainėj. Garbės prezidiumą sudarė Jo Eksc. vyskupas M. Reins, kun. K. Urbonavičius ir kun. J. Valantiejus; veikiantį prezidiumą sudarė pirmin. J. Kumpa, vice pirm. K. Venčius, raštininkai — S. Ulčikas ir L. Kumpa.

11-ąją kuopų ir vieną apskritį atstovavo 35 atstovai. Nauja valdyba išrinkta iš šių asmenų: pirmininku — kun. J. Svagždyš, vice pirm. — kun. P. Juras, protokolo raš. — A. Knežys, finansų raš. — Ant. Peldžius, išd. — O. Siarūnė.

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 27.

KETVIRTADIENIS, LIEPOS-JULY 8, 1937

VOL.-METAI XXI

SULAIKYTAS VILNIAUS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ SĄJUNGOS VEIKIMAS

Vilniaus, Naugardėlio ir Baltstogės visi trys vaivados bendru pranešimu birželio 15 d. sulaukė Vilniaus krašto lietuvių mokytojų sąjungos veikimą visame Vilniaus krašto pasienyje. Vadinasi, sąjungos veikimas sulaukomas visose vietose, kurios tų vaivadų atskiruose nutarimuose yra priskiriamos prie vadinamosios pasienio zonos.

Į tas pasienio zonas yra priskirtos ne tik esančios prie administracinės linijos vietos, bet daug ir tokių vietų, kurios yra už ke-

liu dešimčių kilometrų nuo tos linijos ir kur gyvena daugumas lietuvių. Visose tose vietose dabar yra jau sulaukytas bet koks lietuvių visuomeninės, kultūrinės ar ekonominės draugijos veikimas. Tose vietose dabar tegali veikti tik lenkiškos organizacijos ir draugijos. Tų vietų žmonių jau pasmerkti nutautinimui.

Taip žingsnis po žingsnio engiami Vilniaus krašto lietuviai, naikinamos lietuviškos organizacijos, išblaškomi kultūriniai vietinai.

IŠKILMINGAI ATIDARYTAS PABALTIO PAVILJONAS PARYŽIAUS PARODOJE

Birželio 17 d. buvo atidarytas Paryžiaus parodoje trijų Pabaltijo valstybių, (Lietuvos, Latvijos, Estijos) paviljonas. Iškilminge dalyvavo Lietuvos igaliootas ministeris Paryžiuje—P. Klimas, latvių ir estų atstovai, prancūzų prekybos min. Bastide, kuris yra prancūzų ir Pabaltijo tautų komiteto susitarimo pirm. parodos komiteto nariai. Atidaromąją kalbą visų Pabaltijos tautų ko-

mitetų vardu pasakė lietuvių atstovas Natkevičius.

Po jo kalbėjo latvių—Volmaras, parodos komiteto vardu Labė, prekyb. min. Bastide, estų—ūkiu min. Selteris. Visose kalbose pabrėžiamas Pabaltijo valstybių draugiškumas, nuosirdūs santykiai su Prancūzija, kultūrinė paviljono reikšmė. Didelės žmonių minios po atidarymo vėžėsi pamatyti paviljono vidaus įrengimų ir eksponatų.

LEITENANTAS BRONIUS OŽKINIS PASIŽYMEJO SKRAIDYMU

Elmira, N. Y. — Liepos 4 d. įvyko labai įdomūs sklandytojų skraidymai.

Didžiausią žiūrėtojų dėmesį atriepė lietuvis leitenantas Bronius Ožkinis, kuris savo specialiai padirbtu sklandytuvu "Ly-Rūta" išdirbinėjo įvairius ir įdomius akrobatiškus numerius.

Žiūrėtojų buvo apie 10,000. Šį tarptautinį skraidymo ir sklandymo kontestą surengė The Soaring Society of America. Kontestas prasidėjo birželio 26 d., o baigsis liepos 11 d. Tame konteste dalyvauja Lietuvos sklandytojai Jonas Pyragius ir aukščiau paminėtas Bronius Ožkinis.

AIRIAI IŠSIRINKO PARLAMENTĄ

Dublin. — Liepos 1-ąją Airijos piliečiai rinko naują parlamentą, balsavo naują savo šalies vardą ir naują konstituciją.

Rinkimų kova tenėjo tarp dviejų stipriausių partijų. Vienai jų vadovauja dabartinis prezidentas Eamon De Valera, kitai buvęs prezidentas William T. Cosgrove. Iš 138 parlamento atstovų E. De Valeros partija pravedė 64, Cosgrove — 44, darbiečiai — 11 ir nepriklausomieji 8.

Balsavimai praėjo ramiai. Valencija. — Liepos 5-ąją sukilėlių lakūnai bombardavo Valencijos priemiestius. 3 gyventojai žuvo, 15 sužeistų.

Maybeury, W. Va. — Liepos 1-ąją tradicinio nelaimėj žuvo inžinieris W. W. S. Sneed ir pečiukrys Ezra McHaffa.

kimą caro valdžia jį kalinus amžiaus. Už revoliucinį veid ir laikius išstėmė. Bolševikų revoliucijos metu ir kovose su lenkais jis parodė militariškų gabumų ir nuo to laiko prasidėjus jo karjeras, kaip kariškio. Nūnai Vorosilovas savo populiarumu ir

AMELIA EARHART DINGO

Honolulu. — Liepos 5-ąją krantų sargybos laivas "Itasca" atvyko prie Howland salos ieškoti su orlaiviu nukritusių vandenynan garsios lakūnės Amelia Earhart ir navigatoriaus kapitono Noonan.

Lakūnai liepos 2-ąją su oliaiviu nukritę jūron radio prietaisais pradėjo šauktis pagalbos.

Emelia Earhart ir navigatorius kapitonas Noonan, apleidę Naują Gvinėją turėjo nusikristi dar 2,570 mylių iki pasiekę Howland salą.

Artimesnės radio stotys gavo cilę aiškesnių ir neaiškių pranešimų apie nukritimo poziciją.

Laivai ir lakūnai tuoj vyko ieškoti ir išgelbėti, bet iki šiol nieko nesurado.

Amelia Earhart ir kapitonas Noonan turėjo planą apskristi pasaulį padarant 28,000 mylių kelionės.

Amelia Earhart yra atlikus daug pavojingų kelionių. Jeigu ji žuvo, tai jos asmeny pasaulinė aviacija nustojo drąsios ir gabios lakūnės.

PREZIDENTO SŪNAUS SUTUOKTUVES

Wilmington, Delaware. — Birželio 30-ąją episkopų Christ Church bažnyčioj Rev. Endicott Peabody sutokė Prezidento sūnu Franklin Delano Roosevelt, Jr., su milijonieriaus dukterimi Ethel du Pont. Vestuvių ceremonijose dalyvavo Prezidentas Roosevelt su žmona ir apie 300 rinktinės publikos — jaunavedžio ir jaunavedės artimieji ir draugai.

NUOSTABUS LAIKRAŠTIS

Bene keisčiausias pasauly laikraštis eina Vengrijoje. Jo ir pavadinimas keistas "Uti Kalandok" — "Valkata nuo didžiojo kelio." Šio laikraščio kiekvienas numeris išeina vis kitame Vengrijos mieste. Jis eina vieną kartą per savaitę.

Budapešte žurnalistui Imre Peku atėjo į galvą mintis: važinėti iš miesto į miestą, rinkti juo įvykius ir spausdinti vis kitose vietose. Nusipirko arklį ir raitas pasileido po Vengriją. Pirmąjį savo laikraščio numerį jis išleido ne Budapešte, bet provincijos mieste Ceglėje. Pirmojo numerio jis atspausdino 1,000 egzempliorių, tačiau laikraštis visiems taip patiko, kad daugelis skaitytojų užsirenumeravo iš anksto ir kitas jo numerius.

Per 7 mėnesius jis jau išleido 30 numerų ir kiekvieną vis kitame mieste. Su kiekvienu numeriu tiražas vis kyla. Dabar šis keistas savaitraštis jau turi 10,000 skaitytojų. Nors laikraščio tiražas nuostabiai greitumu kyla, tačiau jo leidėjas Peku "nesikielia į puikybę" ir tebesinaudoja toms pačiomis susisiekimo ir darbo priemonėmis: ir toliau pasilieka vyriausio redaktorium, leidėju, reporteriu ir administratorium. Visą savo inventorių redaktorius — leidėjas keliaudamas prisilieka prie balno. Tačiau, didėjant laikraščio tiražui, greičiau jo, kad teks atsisekoti nuo ar-

MIRĖ KUN. S. A. BISTRAS

Š. m. birželio mėn. 6 d. Lementaučyžnos dvare pas gimines mirė kun. S. Bistras.

Kun. Bistras gimė 1874 m. Kaiminėlių kaime, Musninkų parapijoj, neturtingų tėvų šeimoj. Iššventintas į kunigus 1903 m. Vilniuje. 8 metus vikaravo Okupotoj Lietuvoj. Prieš didįjį karą buvo išvažiavęs į Ameriką, kur išgyveno 17 metų. Bėdamas Amerikoje daug pasidarbovo lietuvių tautinei gerovei. Į Lietuvą senutis kun. Bistras grįžo prieš keletus metus. Vikaravo Stakišky ir buvo paskirtas klebonu Bijatiškio parapijoj. Bet Bijutiškį neilgai jam teko darbuotis. Senatvė ir nuolatinis darbas visai pakirto jo jėgas. Iš Bijutiškio atvažiavo pas gimines ir čia dar menė ir muzikus parengti naują Vėlionis birželio 9 d. iškilmingai palaidotas Bagaslaviškio parapijos šventoriuje.

APVOGĖ TURTINGA BANKIERIAUS ŽMONA

New York. — Liepos 2-ąją keturi banditai apvogė Wall Streeto bankieriaus žmoną Mrs. Josephine Forrestal. Apvogimas įvyko prie pat jos namų—Beekman Place. Ji pranešė policijai, kad keturi banditai atėmė iš jos 100,000 dolerių vertės grafinų ir

JAPONIJOS IR RUSIJOS KIVIRČAI

Tokio, Japonija. — Liepos 1-ąją Japonijos vyriausybė pareikalavo, kad Sovietai evakuotų Senufu ir Bolšoi salas esančias Amūro upėj. Sovietai esą turi veikti skubiai, nes kitąjį japonų vyriausybė ketina griebtis griežtesnių priemonių.

Visoj Japonijoj buvo sukilęs didelis kariškas įkarštis.

Abi pusi prie Amūro upės turi sutraukti dideles karo jėgas. Japonų pranešimu, rusai čia turi 300,000 karių, 1000 karo orlaivių, 40 karo laivų, 600 šarvuotų trokų ir tūkstantį tankų.

Liepos 2-ąją Sovietų vyriausybė atsakė japonams, kad ji savo

jėgas atitrauks nuo Amūro upės, jei tą patį padarys japonai.

Liepos 3 d. rusų vyriausybė įsakė savo kariuomenei no Amūro upės pasitraukti. Sovietų vyriausybė tą padarė po to, kaip Japonijos ambasadorius Mamorą Shigemitsu pareiškė, kad ir Japonijos vyriausybė irgi ištraukia savo kariuomenę iš ginčytinų rajonų.

Tokiu būdu japonų ir rusų santykiai vėl pagerėjo. Vienok diplomatai mano, kad pagerėjimas yra laikinis ir užtektų mažos naujos priežasties, kad tie santykiai vėl suirtų ir šalys prieitų prie kruvino komplikto.

LIETUVOS SPORTININKAI JAU ATKELIAVO AMERIKON

Liepos 6-ąją Lietuvos Sportininkai jau pasiekė New Yorką. Sporto Klasės

Teniso lošime dalyvaus: Aleksandras Jakutis ir Feliksas Giedrys.

Krepšiasviedžio (Basketball): Leonas Baltrūnas, Arturas Andriulis, Stasys Sackus, Zigmas Puzinauskas ir Arturas Cenfeldas (jie laimėjo Europos krepšiasviedžio čempionatą Rygoje, šių metų gegužės mėnesį).

Lenktynėse dalyvaus: Vladas Bakūnas, Anūfras Tamalynas, Leonas Puskunigis, Stasys Sackus ir Arturas Cenfeldas.

Sklandyme bemotoriniais orlaiviais arba sklandytuvais: Jonas Pyragius ir Bronius Ožkinis.

Chicago Sporto Šventė

Lietuvos sportininkai į Chicago atvyks liepos 9 dienos naktį, iš Pittsburgh'o. Liepos 11 dieną įvyks Amerikos Lietuvių Sporto Šventė Chicago Universiteto sta-

dijone. Šventės atidaryme bus dainos, muzika, prakalbos, lietuvių organizacijų maršavimai, sporto žaidimai, lengvos atletikos rungtynės ir tt.

Liepos 14 dieną Vytauto daržė įvyks kumštynės Lietuvos ir Amerikos lietuvių kumštyninkų.

Liepos 16 dienos vakare Ciceros stadijone (Ciceroj) įvyks krepšiasviedžio (basketball) rungtynės tarp Amerikos lietuvių komandos iš septynių valstijų ir Lietuvos komandos, kuri dabar yra Europos krepšiasviedžio čempionu.

Liepos 18 dieną įvyks aviacijos diena Stinsono aerodrome, kur dalyvaus Lietuvos sklandytojai Jonas Pyragius ir Bronius Ožkinis, su savo sklandytuvais Ly-Birzietis ir Ly-Rūta, pasiekdami oran iki 4,000 pėdų aukšty.

Liepos 22 dieną Lietuvos sportininkai apieš Chicago į iškėliaus į Detroit, Mich., paskui į Clevelandą ir kitas lietuvių kolonijas. ALSK Korespondentas

NAUJAS KAUNO RADIO STOTIES SIGNALAS

Kauno radio stotis ligi šiol signalai naudoja dainos "Lietuviais esame me gimę" motyvus. Tas signalas bus perduotas Klaipėdos radio stotiai, nes ta daina yra Mažosios Lietuvos himnas. Buvo paskelbtas atsisaukimas į visuomenę ir muzikas parengti naują Kauno radio stoties signalą. Sudaryta iš muzikų ir kt. komisija, kuri keliuose posėdžiuose svarstė cilę pasiūlymų ir pagaliau nutarė Kauno radio stoties signalui panaudoti "Tykiai, tykiai Nemūnėlis plaukia" motyvus.

PER VIENĄ SAVAITĘ KAUNE SKENDO 25 ŽMONĖS

Per keturis kaunietis labai mėgsta pasimaudyti. Bet kai kurie eina maudyti į draudžiamas vietas, kur nėra būdinių valtininkų. Todėl per vieną savaitę Nemune skendo 25 žmonės. Visus juos išgelbėjo miesto savivaldybės pesamdyti valtininkai. Bet per tą patį laiką 2 žmonės pasukendo: vienas iškritęs iš laivo, antras besimaudydamas draudžiamoje vietoje. Iš viso šį pa-

SKAUTŲ SĄSKRYDIS WASHINGTONĖ

Washington. — Liepos 1-ąją prasidėjo Berniukų Skautų sąskrydis (jamboree), kuriame dalyvaus 26,000 skautų.

Atidarymo iškilmėse dalyvavo ir pasakė gražias kalbas Prezidentas Roosevelt'is: Valstybės Gynėjas Cummings. Sveikinimą taip pat prisituntė skautų organizacijos steigėjas Lord Baden-Powell.

Skautų sąskrydis užsibaigia liepos 9-ąją.

Tame sąskrydy dalyvauja būrelis Lietuvos skautų su savo instruktoriais.

PRIGERĖ ABITURIENTAS IR BERNIUKAS

Prie Vilkaviškio Pašerėjų besimaudydamas prigirė Basanavičiaus valstybinės gimnazijos VIII-tos klasės mokinys Juozas Gražulis. Vėlionis buvo vienas iš gabliausių mokinių ir už kelių dienų turėjo gauti brandos atestatą. Buvo uolus literatū būrelio ir eucharistininkų brolijos narys. Užpėnai "Atėities" eilėraščių konkurse laimėjo pirmąją vietą. Rašinėjo "Atėity", "Atėities

LIET. R. K. SUS-MO IR DARBININKŲ REIKALAI

LRKSA 1-MOS PENNA APSKR. ISVAZIIVIMAS

Pirmos Penna apskrities išvažiavimas bus sekmdienį, liepos July 18-tą Rummel's Grove Hosensock Valley.

Išvažiavimas jau čia pat. Rengėjai, arba išrinktoji komisija, uoliai darbuojasi, kad patenkintus visus atsilankiusius svečius.

Nuo mūs, gerbiamieji, prkeliausio štai kas. Rengtis iš kalno patiemis ir ragint savo kaimynus, gimines, draugus ir net nepasigalėti laiko parašyt užkvietimų į kitas kolonijas pažistamiems. Toki išvažiavimai nebūna kasdien arba kas mėnesį. 1-ji Penna apskritis jau keli metai kai turėjo išvažiavimą. Taigi geresnės progos, norint susieiti su giminėmis, draugais ar pažistamais, būti negali. Ten, tyrame ore, medžių pavėsy prie upelio bežuvaudami linksmai praleisime laiką. Rengėjai

12,000 MYLIŲ KELIONE RESPIRATORIŲ

Chicago, Ill. — Birželio 22-ąją respiratorių pagarbėno Frederick B. Snite, Jr.

1936 m. kovo 31-ąją, pasaulinė kelionės metu Peiping, Kinijoje, jį ištiko paralyžius.

450 dienų Snite buvo uždarytas respiratorių ir kol jį pagarbėno namo padarė 12,000 mylių kelionės. Snite suparalyžavo nuo gerklės iki kojų padų. Jį padėjo respiratoriun, kur prietaisos į minutę laiko 15 kartų įneša jam naujo oro. Ekspertų nuomone, išimtas iš respiratoriaus jis ilgiau negyventų, kaip tris minutes.

Snite yra dar jaunas žmogus, vos 26 metų amžiaus, neseniai baigęs Notre Dame universitetą. Gal būt, daktarai jo liga nugalėsia. Kelionėj jį prižiūrėjo septynios kinietės ir dvi amerikietės slaugės, vienas gydytojas, vienas fizioterapistas ir trys elektrikai.

12,000 DARBININKŲ GRĮŽO DARBAN

Indianapolis, Indiana. — Birželio 30-ąją gubernatoriaus M. Clifford Townsend paskelbė, kad Inland Steel kompanija ir Steel Workers Organizing Committee priėjo sutarties ir kad liepos 1-ąją 12,000 darbininkų grįžta darban.

Manoma, kad šis susitarimas turės didelės reikšmės ir įtakos užbaigimui plieno darbininkų streiko kitose vietose.

Inland kompanijos dirbtuvės randasi East Chicago, Ind.

STREIKO ATGARSIAI KONGRESE

Washington, D. C. — Liepos 1-ąją Kongreso atstovai kaltino vyriausybę, kad ji nesistengia užbaigt žalingą plieno darbininkų streiką, o vyriausybės žmonės (Postmaster General Farley) kaltino kompanijas, kad jos sten-giasi išprovokuoti "civilę netvarką ir kovas."

MERGAICIŲ ZUDYTOJŲ SUĖMĖ

Los Angeles, Cal. — Liepos 5-ąją 32 metų Albert Dyer prisipažino autoritetams, kad jis nužudė ir išniekinęs tris mergaites, kurių kūnus atrado numestus revan. Valstybės gynėjas reikalaua mirties bausmės. Nužudė šias mergaites: Madeline Everett—7 metų, jos sesutė Melba—9 m., ir Jeanette Stephens, 8.

ALYTUJE PRIGERĖ DU ULONŲ KAREIVIAI

Birželio 10 d. besimaudydami Nemune prigirė du ulonų pulko kareiviai. Pažymėtina, kad tie met Alytuje daug kas skęsta, tik vis pavyksta išgelbėti. Nusikundžiama, kad yra pavojingų vietų ir duobų be jokių ženklų.

Kaune, prie Karmelitų paplėdimio Nemuno uftakoje nusėdėno Varpo g.je gyvenančio darbininko Leono Sendoro 9 metų sūnus Lionginas. Nors skendęs,

LIETUVIŲ R. K. SŪSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Išleina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA:
Ara. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienioje metams \$3.00.
Skelbimų kainos atskirai paskaičiuojamos.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"
73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

KATALIKIŠKŲ ORGANIZACIJŲ SEIMŲ SEZONAS

Gyvename centralinių lietuvių katalikų organizacijų seimų sezonu.

Pereitę savaitę Nashua, N. H., įvyko Lietuvių Darbininkų Sąjungos metinis seimas, kuris tarp kitų savo organizacijos svarbių reikalų priėmė keletą nutarimų darbininkų klausimais. Sąjungos organas "Darbininkas" deda nemažai raštų darbininkų reikalais ir stengiasi nuvesti lietuviams darbininkams kelius, kuriais jie turi eiti, kad susilauktų geresnės ateities. "Darbininkas" prisilaikydama krikščioniškos dorovės dėsnų, pasako karčios teisybės darbo žmonių išnaudotojams. Suprantama, vieni lietuvių darbininkai didelio ir nulemiančio judėjimo šioje šalyje negali sudaryti. Savo reikalų gynimui ir geresnio būvio iškovojimui jie turi dėtis su tais darbininkais, kurie atmeta apgaulingas komunizmo doktrinas ir rimtos organizuotės būdais siekia darbo žmonių gerovės.

Šią savaitę įvyko kitų dviejų svarbių, daug žadančių organizacijų seimai. Tai Vargoninkų Sąjungos seimas, įvykęs So. Bostone, ir Lietuvių Katalikų Studentų ir Profesionalų seimas įvykęs Thompson, Conn.

Viena ir kita organizacija mūsų gyvenime labai reikšmingos ir daug žadančios.

Vargoninkų Sąjungai rūpi kelti meną, tuo tikslu ji leidžia savo laikraštį "Muzikos Žinios", kuris duoda žinių apie sąjungos ir chorų darbuotę, duoda savų lietuviškų kompozitorių kūrinių. Vargoninkai, suprassdami savo laikraščio reikalingumą, nesigaili didelių duoklių ir įvairiais parengimais stengiasi jį palaikyti.

Lietuvių Katalikų Studentų ir Profesionalų Sąjunga yra viena jauniausių katalikiškų centralinių organizacijų, bet jau sėkmingai išaugti ir pasirodyti savo veiklumu. Jos svarbiausiais uždaviniais yra organizuoti lietuvišką katalikišką studentiją ir profesionalus Tautos ir Bažnyčios gerovei. Amerikos lietuvių ateitis randasi šia augusios šviešios rankose. Ateivių inteligentių ir veikėjų eilės retėja. Čia augusias kartas sėkmingai galės organizuoti ir vadovauti tik gerai lietuvišką katalikišką dvasioje išauklėta šviešios, arba vadai. Su pasigalėjimu tenka pažymėti, kad iki šiol aukštųjų mokslus išėjusios inteligentijos įžymi dalis lietuvių gyvenimui nieko gero neduoda. Nemažai yra tokių, kurie nutautinę savo pavardes su lietuvių organizacijomis ir veikima nieko bendro neturi ir nenori turėti. Čia bendr svarbiausia priežastis yra ta, kad iš jaunų dienų jų auklėjimas nebuvo nukreiptas lietuvių naudai. Linkėtina, kad Lietuvių Katalikų Studentų ir Profesionalų Sąjunga sėkmingai atsiektų savo uždaviniams. Beje, minėta Sąjunga leidžia gražų mėnraštį "Studentų Žodis", kuriame laisvą gyvenimą plunksnos darbuotojų pareikšia nauji talentai, kurie šioje tūroje užimti pirmųjų vietų.

U. S. BIUDŽETAS SU DIDELIU DEFICITU

Washington. — Liepos 2-ąją I. D. Departmentas paskelbė pereinamąjį fiskalių metų pajamas, išlaidas ir balansą.
Išlaidos siekė \$8,105,158,547 (prieš \$8,379,798,257 pirmesnių metų); gij pajamos — \$5,293,840,236 (prieš \$4,115,956,615 pirmesnių metų); deficitas — \$2,157,526,981.
Bendras U. S. deficitas šių metų birželio 30-ąją pasiekė \$36,424,613,723, prieš \$33,778,543,493 pereinamųjų metų birželio 30-ąją bendrą deficitą.
Vyriausybės žmonės tikėjosi pereinamųjų metų biudžetą išvesti su mažesniu deficitu.

SOVIETAJ LIKVIDAVO ESTŲ ŠNIPUS

Moskva. — Liepos 2-ąją paskelbta, kad Leningrado slyptos policijos vadis Leonid Zakovskis su šimtu virš 70 estų šnipų, kurie veikė pagal estų slyptos policijos instrukcijas, šnipų lyderį sovietų agentai suėmė prieš pat siekiantis pabėgti į Suomiją.

Apžvalga

GENERALAI PUTNA IR UBOREVICIUS

Paskutiniai įvykiai Sovietų Rusijoje stebina ir jaudina civilizuo-tą pasaulį. Ypatingai didelį susidomėjimą Rusijos vidaus įvykiais sukėlė pasmerkimas ir sušaudymas aštuonių gabiausių, aukščiausias vietas užėmusių generolų. Mat, susekta, kad jie planavę revoliucijos keliu nuversti Stalino ir pakeisti visą valdžios sistemą. Tarp sušaudytų randasi du lietuvių generolai Putna ir Uborevičius, abu kilę iš Utenos apskrities. Saavitraštis "Trimitas" apie tuodu lietuvių paduoda tokių žinių:

"VYTAUTAS PUTNA prieš karą buvo žinomas Rygos lietuvių tarpe. Karo metu baigė karo mokyklą, pasižymėjo kovose su vokiečiais. Piliečių revoliucijai, perėjo bolševikų pusėn. 1920 m., sovietų lenkų karo metu, Putna buvo pėstininkų diviziono vadu Tučačevskio vadovaujamoji armijoje. Su savo divizija jis buvo priėjęs Varšuvos priemiesčius. Apie šį karą Putna yra parašęs savo atsiminimų knygą. Nepaisant komunistinių pažiūrų, jis buvo susiparšęs lietuviu. Kai Pilsudskis, sutaukęs Suvalkų sutartį, smurtu pagrobė Vilnių, Putna krepšė į raudonąją karo vadovybę, prašydamas duoti jam dvi divizijas, su kuriomis jis norėjo taip pat sukilti, kaip ir Želigovskis, ir eiti lenkų vėty iš Lietuvos sostinės. Iš pradžių raudonoji vadovybė eš su tuo sumanytu sutikusi, bet paskiau pasipriešinus sovietų vyriausybei. Po sovietų lenkų karo Putna baigė raudonąją karo akademią ir buvo paskirtas karo ataše iš pradžių Japonijon, vėliau Berlynan ir galiausiai Londonan, kur išbuvo lig pat atšaukimo, pereitų metų rudens, kada buvo iškviestas Maskvon ir ten suimtas. Perna žemą jis su markisa Tučačevskiu atstovavo Sovietų kariuomenei per Anglijos karaliaus Jurgio V laidotuves.

JERONIMAS UBOREVICIUS

Yra kilęs iš Antandrėjos kaime, Daugalių valsčiuose, Utenos apskrityje. Gimnazijos mokslus ejo Daugpilyje. Aukštųjų mokslų pradėjęs eiti Petrapilij-Kalnų institute, bet karas sutrukdė. Uborevičius buvo mobilizuotas, baigė karo mokyklą ir kovojo su vokiečiais Daugpilio fronte. Prasižymėjo revoliucijai, pasidavė komunistu ir tarnavo raudonoji armijoje. Karams pasibaigus, kai Sovietų Rusija susitarė su Vokietija, Uborevičius buvo pašalintas Berlyno karo akademijon. Ją baigęs, buvo pakeistas diviziono vadu ir, po įvairių kitų vietų, buvo paskirtas Gudijos karo apygardos viršininku. Uborevičius pasižymėjo kaip gabus kariškis organizatorius, ypač išlėptęs sovietų kariuomenėje parasižintuz. Uborevičius užsieniu kariškuose slaugimuose buvo aukštai vertinamas.

VOKIEČIAI DRĄSAI SAUVALIAUJA

"Sandara" rašo apie vokiečių pastangas įsigalėti "Prancūzijos užpakaly", būtent, Ispanijoj. Jų karo laivynas, akivaizdų galinų Anglijos ir Prancūzijos laivynų, demonstruoja savo "maciją". Viso to akivaizdų, laikraštis rašo: "Jei Hitlestui leidžiama taip savivaliauti Ispanijoj, tai kas atsitiktų su Klaipėda, jei naziai išprovokuotų tam krašte kokius nors neramumus? Vokiečių laivynas būtų atsigūstas į Klaipėdą, o jį kariuomenė be didelių ceremonijų pereinų Nemuną."

PATARIA NESIREMT SPĖLIOJIMAI

"Tėvynė" pataria palaukti iš Lietuvos atvykstančių svečių, ypač seimo ir spaudos atstovų, ir patirt, ar jų misija rikiasi su kokiais nors politiniais tikslais ir tik tada daryti nuosprendžius. Anot "Tėvynės":

"Tas visas rikemas dėl atvykstančių svečių iš Lietuvos, mums rodos, visai nereikalingas pašėmima Amerikos lietuviams. Iš to rikemo išrodo, kad Amerikos lietuvių yra lyg kokie neapibrėgti kėdikiai, kurie suvokiama atsilaisvina ir pabėgdys. Naudota tokia prasima kumisti Amerikos lietuvių širdis."

ŽIEDELIAI
II Angliško Vartė
KUN. ANT. M. KARUŽISKIS

(Tęsinys)
XXI.

PUIKIAUSIAS KARAKTERIS

Sykj buvo žmogus, kurio charakteris buvo kuo kilniausias. Jo mintys buvo didelės ir aukštos; Jo jausmai jautrūs; Jo pasikietinimai tvirti. Jo kalba buvo atspausa nuolatinu kilnumu, gilumu ir neklastingumu. Mylejimo galybė jį darėte vienam, šitų mano mažiausių brolių, man padarėte. (Mato XXV, 40); išsi-reiškimas, kurs įvedė Krikščionišką Brolystę į pasaulį, ir kurs vis kasdien įkvepia brolišką meilę. Jis buvo jautrus link nusidėjėlių; Jis sėdėjo prie stalo su jais, ir kuomet puikybė išmėtinėjo Jam už tai, Jis atsakė: "Aš atėjau ne teisiųjų vadinti, bet nusidėjėlių" (Mato IX, 13). Ir kuomet jie atvedė pas jį moteriškę suimtą svetimoteriaujant, kad išveržus iš Jo teisma, Jis atsakė: "Kas iš jūsų be nuodėmės, tegul pirmas meta į ją akmenį" (Jono VIII, 7).

Ainija, kuri per beveik devynioliką šimtmečių ieškojo kalčių Jame, niekad nediršo ištarti nuodžiūros žodį prieš Jo dorą, kadangi Jo jautramo charakteris buvo neapsakomo nekaltumo. Ir kaip Jis buvo jautrus link visų žmonių, taip Jis buvo nuosirdus link jų, kadangi Jis turėjo absoliuti tikrumą apie Save, kadangi Jis tikėjo į Savo doktriną, kadangi Jis tikėjo į Save.

Jis buvo nuosirdus ir neigalimas sužavėjimas, kurs buvo jaučiamas žiūrint į jį ir besiklausant Jo, kilo iš vidujiniausio skaištumo Jo veido. Jo viešas gyvenimas, todėl, atsakė tobulai Jo vidujiniam gyvenimui, o Jo vidujinis gyvenimas patvirtino Jo viešą gyvenimą.

Ir kas buvo šis žmogus? Tai buvo Tsai, kurio vardas, kaip Jo darbas—Pilotui įsakius, buvo užrašytas prieš pat Jo nukryžiamimą: "Jėzus Nazarėnas Žydu Karalius" (Sv. Jono XIX, 19). (Bus daugiau)

Cleveland, Ohio. — Liepos 5-ąją nacionalinė gvardija pradėjo prižiūrėti tvarką prie plieno dirbtuvų Clevelande ir Akrono, kur eina didelis streikas.

150-TOS JUNGTTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ KONSTITUCIJOS SUKAKTUVĖS

Visą tautą apimančios Konstitucijos įsteigimo sukaktuvių iškilnės prasidėjo gegužės mėnesį. Tėsis iki sekančių metų su visokiomis iškilnėmis surištomis su Konstitucijos istorija.

Visas reikalas randasi United States Constitution Sesquicentennial Commission rankose. Komisija susideda iš šalies Prezidento, Vice-Prezidento, Namų Buto pirmininko, penkių senatorių, penkių atstovų ir penkių piliečių, kuriuos prezidentas paskyrė. Bepartyviška grupė ir ji tarnaus be jokio atlyginimo. Komisijai paskirta \$200,000 jos darbai.

Valstijų komitetai ir tūkstančiai apvietos įstaigų ir knygy-nų dalyvaus šiose iškilnėse. Jie ragina, kad visi žmonės, ypatin-gai šios šalies jaunieji, studijuotų šios šalies Konstitucijos istoriją. Trys didžiuliai kontestai surengti, kuriuose kolegijų, aukštesnio mokslo ir pradinio mokyklų mokiniai galės dalyvauti. Vietinė ir tautiškos dovanos už kalbas ir trumpus raštus apie federaciją Konstituciją bus siūdomos. Istorikų piekinių ir paveiklų (Konstitucijos pasirašytojų) paroda bus laikoma Washingtono laike iškilmių. Pašto Departamento illeis specialius pašto ženkelius.

FLIS

SIS MARGAS PASAULIS
Rašo GINTARAS

ŽALGIRIS

Liepos 15 d., 1410 metais Vytautas Didysis įrašė garbingą puslėnį lietuvių istorijoj. Juk jam vadovaujant, tą dieną ties Žalgiriu lietuviai sutriuškino kryžuočius ir tuomi iškėlė lietuvių vardą ir drąsą po visą Europą. Šiomet sukanka lygiai 527 metai nuo tos minėtos dienos, kurioje mūsų protėviai pasiekė aukščiausią kariškio garbės laipsnį.

Žalgirio kovoje vokiečiai neteko gražiausių kariuomenės žiedų. Be jokių rūpėčių ir abejonių, pulkai jaunuolių ir patyrusių karių linksmai žygiavo lietuvių "medžiotojais" bet kas gi sugėbėjo numatyti, kad ta jų "medžioklė" pavirs baisiomis skerdy-nėmis? Gražūs ir dideli buvo kryžuočių žirgai; patys kryžuočiai puikiai buvo apsiginklavę. Jiems atsiveikinus su savo tėvais ir mylimaisiais, visų akys žibėjo būsimos pergalės viltis. "Neužilgo sugrįšime, ir tuomet tinkamai švęsime blizgančią pergalę." Deja, likimo kitaip buvo lemta.

Naktį, liepos 14 d. pradėjo lyti, ir rytu išaušus, Žalgirio pievos buvo nulietos dangaus ašaromis. Kryžuočiams nė galvon neatėjo,

MIRĖ MOKYTOJAS J. KAIRIŪKSTIS

Kaune mirė, po kelionės Okupacijoje Lietuon, senas veikėjas pedagogas Juozas Kairiūkstis, gimęs 1855 m. kovo 5 d. Pakuonio valsč., Girininkų km. Mokytojo mokslo baigė 16-kos metų Veiverių mokytojų seminarijoje ir, kaip gabus žmogus, buvo priedarbinijos paliktas pavyzdinės pradinės mokyklos vedėju. Jis šioje mokykloje mokė dešimt metų, drauge dėstydamas ir seminarijoje. Čia jis pradėjo ir lietuviškąjį visuomeninį darbą. Žadindamas jaunime susipratimą, Nuo 1880 m. ir ligi 1926 metų buvo lietuvių mokytojų seminarijos direktorium. Lenkams seminariją uždarius, J. Kairiūkstis neteko darbo ir, vaikų kviečiamas, išsikėlė į Kauną. Mokytoju J. K. išstarnavo 54 metus. Išaugino aštuonetą vaikų, visus išmoksčius: inžinierių Kazimierą (Vilniuje miręs), gydytojų Vladą ir Joną, pedagogą Stanislovą, menininką Vytautą, gimnazijos mokytoją Aldoną, meno istorijos daktarą Aliną ir mokytoją Jonę.

Vėlonis buvo kilnios sielos žmogus, geras mokytojas—lietuvis, nevienam tautiečiui nurodęs tiesų kelią į lietuviybę. Palaidotas birželio 15 d. Kauno kapinėse, šeimos ir visuomenės gausin-gai palaidėtas.

Senieji mūsų šviešuoliai vienas po kito nulenkia Amžinybei galvas. Padidino jų kapų skaičių vėl vienas tautos žadintojas — rusų mokytojų valdžiai įskystas kurstęs mokinius daugiau reikalaujanti lietuvių pamokų, buvo iš tarnybos pašalintas. Kurį laiką dirbo mokytoju darbe Lenkijoje.

"Tr."

LIETUVOJE YRA 10,500 SAVANORIŲ KŪRĖJŲ SĄJUNGOS NARIŲ

Birželio 20-ąją Kaune įvyko Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių Sąjungos dešimtmečio sukaktuvių minėjimas ir vieno-liktasis visuotinis sągogos skyrių atstovų suvažiavimas. Iškilnės prasidėjo 10 val. eitynėmis iš Karo Muziejaus į Igulos bažnyčią, kurioje kun. Juška atlikė šv. misias ir pasakė pritaikintą pamokslą. 1-ąją val. Karo Muziejaus salėje buvo iškilmingas posėdis, kuriame dalyvaavo taip pat vyriausybės atstovai. Į suvažiavimą savo atstovus atsiuntė 35 sągogos skyriai, kurie nuo 30 narių išrinko po vieną atstovą. Tad nuo 10,500 sąjungos narių į suvažiavimą atvyko apie 200 atstovų. Apie 30 skyrių jau turi įsigiję vėlavas, su kuriomis dalyvaavo ir suvažiavime.

Suvažiavime taip pat dalyvaavo Prancūzų Karo Dalyvių Sągogos narys atsargos leitenantas Leon Agourtine ir latviu nepriklausomybės kovų savanorių atstovai. Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių Sągogos 10,500 narių turi savanorių kūrėjų medalius.

PALANGA STATYS BIRUTES PAMINKLĄ

Kun. Birutės Karininkų Seimų Mot. Dija ir moterys šaulės rūpinasi Palangoje pastatyti Birutės paminklą. Vieta jau išrinkta. Kertinio akmens šventinimas bus liepos 19 d. Kai kas šioje kitų metų Palangoje pastatytų ir Kęstučiui paminklą. Šiomet dar norimas Palangoj statyti Vilniaus kryžių.

5 ŽUVO, 13 SUZEISTŲ

Nampa Idaho. — Liepos 1-ąją vietos valdymo įvyko fajervertkiu apgimimas. 5 asmenys žuvo, 5 sunkiai, o 9 lengvai sužeisti. Miesto majoras Lewis uždraudė fajervertkes varžyti.

